

A zgodilo se je to, kar nismo pričakovali; njeno šibko, tajne žalosti za ponesrečenim sinom potrto telo ni moglo prenesti hude bolezni — umrla je.

Da bi vam mogel popisati, kako nam je bilo hudo, ko smo gledali na mrtvaškem odru ležati priljubljeno teto Maro. Jokali smo in nismo hoteli ne jesti ne piti same žalosti. Tolažili so nas starši, da je šla teta k ljubemu Bogu, kjer prosi za nas, da bi bili vedno pridni in ubogljivi, pa da bi nekoč prišli k njej tja, kjer ni več žalosti in jokanja.

Končno smo se potolažili. Otrok pač hitro pozabi. Molili smo pa vendar vsak večer za umrlo teto Maro, kakor so nas naučili mati. Videli smo v duhu, kako sedi pred obličjem božjim in gleda na nas s sladkim smehljajem. In molili smo še bolj goreče in zvesto za njen dušni pokoj. Da se vsi kdaj vidimo ob prestolu božjem, dobra teta Mara!

Ivan Gabrovski.

Kresnica.

Na nižjem koncu malega posestva je bilo skromno stanovanje. Za domom majhen vrtec, deloma zasajen z sadnim drevjem, nekaj pa obdelan in posajen z zelenjajo. V domu je le ena izba, zraven pa majhna čumnata in poleg nje še ozka kuhinja.

V tem stanovanju je bivala revna vdova Marija s svojim šestletnim sinkom Janezkom. Živela sta skromno, da sta mogla izhajati. Povrh ju je pa še težil dolg, katerega je bilo treba plačati.

Siromašni oče, Martin, ki je še le pred letom umrl, se je potikal že dolgo po svetu. Kot sirota je trpel silo in revščino, vendar radi njegovega poštenja in lepega vedenja, ga je vsakdo rad imel. S svojo varčnostjo si je prihranil toliko, da je kupil mali dom ob koncu posestva, četudi ne popolnoma brez dolga. Dokupil je nato še mali vrtec, katerega polovico je odločil za sadno drevje, ostalo pa za zelenjad. Pa se

Vesela gostija v gozdu.

je oženil in vzel za ženo Marijo, ubogo dekletu, sicer pa pridno in pobožno. Živela sta srečno, posebno še, ko jima je Bog podaril sinka, malega Janezka. Ljudje so ju šteli med najsrečnejše ljudi na svetu.

Župan one občine, moder in priden mož, videč, da se ta družina tako dobro vede, je nagovoril Martina, naj si k domu dokupi kos polja, da si more nasaditi nekaj krompirja, in majhen zelnik zraven. Ker je bila ravno takrat ondi blizu njiva na prodaj, je posodil župan tristo goldinarjev, da je Martin kupil njivo, ob enem pa tudi poplačal ostali dolg na hiši. Dobri oče župan je tudi dovolil, da Martinu tega zneska ni treba naenkrat vrniti, temveč počasi in kadar mu bo mogoče.

Martin od onega časa ni imel večje skrbi, nego to, da bi to posojilo čimprej izplačal. Bog mu je dal, da ga je v par letih res izplačal do zadnjega petdesetaka. Ah, kako se je radoval, ko je premišljal, da bo prihodnje leto z božjo pomočjo izplačal ves dolg in potem bo svoj zaslužek hranil za svojega sinka. Toda Bog je odločil drugače. Prišla je huda bolezen, in Martin ji je bil prva žrtev. Po štirinajstdnevni težki bolezni je preminul, in Marija je ostala sama z ubogim Janezkom.

Toda to še ni bilo vse. Marija, ko je svojega moža oskrbovala, je od truda, skrbi in žalosti sama močno zbolela. Vsled trdne narave je sicer počasi okrevala, ali med tem se je vselila v hišo revščina. K tej se je pridružila še nova nesreča, da je namreč ob enaki bolezni umrl tudi oče župan. Njegova hči in zet sta našla med pismi vpisan Martinov dolg, tristo goldinarjev. Zraven pa nič, da je bil Martin kaj odplačal. Zahtevala sta torej od vdove, da poplača ves ta dolg.

Ta je sicer trdila, da je njen mož županu že izplačal 250 goldinarjev, da torej ni več dolga nego 50 goldinarjev. Toda županova o tem nista hotela nič slišati. Vedela je tudi, da je njen mož vsak krajcar zapisal v staro pratiko, ta pa je med boleznijo nekam izginila, da je ni bilo najti. Toraj ni mogla svoje trditve dokazati, nje prošnje in solze pa niso nič po-

magale. Upnika sta jo tožila. Ker vdova ni imela s čim plačati, je odločilo sodišče, da se na dražbi proda hiša in njiva, da se poravna dolg.

To je bil za vdovo težak udarec! V kratkem času izgubiti moža, izgubiti tudi imetje in priti na be-raško palico, to ni malenkost.

Bilo je sredi rožnika na večer. Marija je sedela žalostna ob oknu v mali izbici. Premišljevala je, da je to morebiti poslednja noč, ko še spi v svojem domčku! Jutri bo že dražba, in kako potem? —

Nič je ni tolažil prijazni mrak, ki se je čimdalje bolj ulegal na zemljo; tudi nič prijazne zvezdice, ki so tako milo bleščale na nebu. Zaplakala je, in vroče solze so ji potekle po licu.

„Mama, jokate?“ izpregovori mali Janezek, ki je na tihem prišel k njej.

„Da, dete moje!“ zaihti mati. „Oh, imam za kaj plakati! Kdo ve, kam nam posveti pojutrajšnje soln-čece? Odvzamejo nama dom, naju pa izženejo po svetu.«

»Mama moja! Ko so umrli oče, ste rekli, da imamo vsi dobrega Očeta v nebesih. On bo skrbel za naju in nikdar naju ne bo zapustil!«

»Tako bodi, sinko moj! — Tudi jaz to verujem. Dozdaj naju On še ni zapustil, pa naju tudi ne bo! Le midva tudi ne smeva nanj pozabiti! Skleni toraj ro-kici in pa moli za menoj!«

Deček sklene roki in govori z zvonkim glasom za materjo molitev, kakor jo je ona narekovala.

Zunaj je bilo vse tiho. Veter ni ganil nobenega lističa, in blag mir je plaval po prirodi. Mati in deček sta gledala z novim upanjem skozi odprto okno.

Med tem se je nekaj zabliskalo med oknom in drobna zvezdica je zletela v izbico, pa preletavala semintje. Deček je opazil to lučico in zvedavo vprašal mater:

»Mama, ali je zvezdica priletela k nama v izbo?«

»To ni zvezdica, sinček!« reče mati. »To je le k r e s n i c a, ki je prišla k nama svetit.«

»Ali ne stori nič hudega?«

»Nič, dete moje.«

»Tedaj jo morem uloviti?«

»Ulovi si jo!«

Deček skoči in začne loviti kresnico. Toda ta ni bila lena; letala je semintja, gorindol, da se je deček zastonj trudil. Končno je kresnica, vsa izmučena, zletela na visoko omaro, ki je stala ob steni. Deček ni mogel zanjo s svojo kratko ročico.

»Mama!« začne klicati. »Pojdite mi pomagati!«

»Kam ti je ušla?«

»Tukaj sem, na omaro! Glejte, tamkaj se sveti! Vidite?«

»Vidim. Ali tukaj je tudi jaz ne dosežem. Špranja je preozka za mojo roko. Čakaj, ti pomagam! Odvzdignem omaro od stene, in kresnica bo naša!«

Storila je tako. — Komaj pa je odmaknila omaro od stene, palo je nekaj za omaro na tla. Segla je z roko za omaro in otipala knjižico. Izvlekla jo je, prižgala luč in jo začela zvedavo ogledovati. V neizmerni radosti spozna, da je to od ranjega moža pratika. — Pozabila je na kresnico in na sinka, razgrnila knjižico in iskala nekaj po nji. Kmalu je povzdignila oči, globoko vzdihnila in hvaležno zamolila.

V pratiki je bilo natančno zapisano o dolgu županovem, kako, kedaj in koliko ga je njen mož že izplačal. Vse to je na koncu potrjeval podpis županov, z opombo, da Martin ni dolžan več kot petdeset goldinarjev.

Ah, kako ji je bila tistokrat mirna noč v tej priprosti kočici! Za njo pa je sledil še veselejši dan, ko je pokazala Marija sodniku najdeno pratiko in je on sam spoznal pravi podpis županov. Dal je poklicati dediča in jima je rekel: »To le ubogo vdovo sta torej brez vzroka tožila, zato sta ji dolžna, da jo odškodujeta!« Dediča, ne le, da sta Marijo prosila odpustitve, sta ji odpustila še onih 50 goldinarjev, kar jih je bilo še na dolgu.

Marija je šla vsa hvaležna s sinkom domov, pala je na kolena in se vroče zahvaljevala Bogu. V največji sili ji je poslal čudežno pomoč v mali stvari — kresnici.

Iz slovaškega prevel *Vrhovski*.